



Koszęcin, dnia 6 września 2024 r.

GKZ.4120.110.2024

ZAWIADOMIENIE
O SPORZĄDZENIU NOWEJ KARTY ADRESOWEJ ZABYTKU NIERUCHOMEGO
I O ZAMIARZE WŁĄCZENIA JEJ DO GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW

Działając na podstawie § 18 b rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem zwanego dalej „rozporządzeniem” (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 56), w związku z art. 22 ust. 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840 z późn. zm.), w nawiązaniu do pisma Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 9 października 2023 r. znak: C-RD.5140.39.2023.DR,

zawiadamiam

o sporządzeniu nowej karty adresowej i zamiarze włączenia jej do gminnej ewidencji zabytków dla obiektu:

- pałac, zlokalizowany w miejscowości Wierzbie, adres: ul. Zamkowa 16 (d.2), 42- 700 Wierzbie (działka ewidencyjna 199, obręb Wierzbie, gm. Koszęcin).

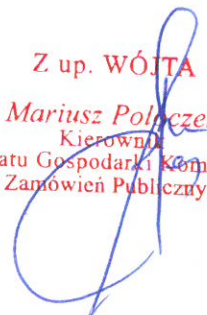
Zgodnie z art. 22 ust. 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840 z późn. zm.), Wójt (burmistrz, prezydent miasta) prowadzi gminną ewidencję zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu gminy. W gminnej ewidencji zabytków powinny być ujęte:

- 1) zabytki nieruchome wpisane do rejestru
- 2) inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków
- 3) inne zabytki nieruchome wyznaczone przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Zamiar włączenia karty adresowej obiektu - pałac, zlokalizowany w miejscowości Wierzbie, adres: ul. Zamkowa 16 (d.2), 42- 700 Wierzbie (działka ewidencyjna 199, obręb Wierzbie, gm.

Koszęcin) do Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Koszęcin został pozytywnie zaopiniowany przez Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków pismem znak: C- RD.5140.39.2023.DR z dnia 9 października 2023 r.

Z up. WÓJTA
Mariusz Poloczek
Kierownik
Referatu Gospodarki Komunalnej
i Zamówień Publicznych



Załącznik:

- kopia nowej karty adresowej GEZ.

Otrzymują:

1. strony wg rozdzielnika;
2. a/a.

Do wiadomości:

1. Biuletyn Informacji Publicznej;
2. Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków.

GEZ
108

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

PAŁAC

2. Czas powstania

XVII w.

3. Miejscowość,

WIERZBIE

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym
Fotografia od strony północnej



4. Adres

Wierzbie
ul. Zamkowa 16 (d.2)
42-286 Koszęcin
nr ewid. dz. 199

5. Przynależność administracyjna

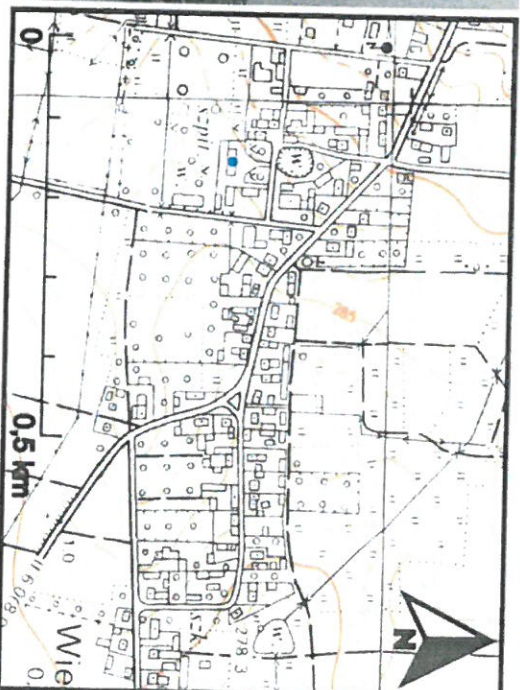
województwo
śląskie
powiat
lubliniecki
gmina
Koszęcin

6. Formy ochrony

Wpis do rejestru zabytków pod nr A/412/60 z
dn. 15.02.1960 r.

Aktualny nr rejestru zabytków – A/97

Ustalenie ochrony w miejscowym planie
zagospodarowania przestrzennego – Uchwała
Nr 334/XXIII/2013 z dn. 20.05.2013 r.



8. Historia, opis i wartość

Wierzbie wzmiankowane jest już w XV w. jako Virbe. W XVI w. należy do rodziny Wierbskich, a od 1602 r. do Balcerego Wierbskiego. W 1660 r. majątek był we władaniu Henryka Wierbskiego, który był jednocześnie właścicielem Rusinowic, Droniowic i Kokotki. Najprawdopodobniej właśnie on wybudował mury, barokowy pałac z kamienia łupanego. XVIII i XIX w. to czas, w którym Wierzbie przechodziło z rąk do rąk. W posiadaniu Wierzbia była rodzina Gerlach, od 1833 r. sędzia Adametz, a później należała do kapitana Timowa. W 4 ćw. XIX w. właścicielami byli kupcy Berge i Methner, posiadający w 1863 r. także fabrykę żytek, fryszerkę i ponad 3 tys. morgów łąk i pól. W 1883 r. dobra w Wierzbie liczyły 626 morgów gruntów z 11 domami i 93 mieszkańcami. Cała wieś liczyła z kolei 145 ha, 26 domów i 156 mieszkańców. W 1922 r. Wierzbie, podobnie jak i cały powiat lubliniecki znalazł się w granicach Polski. Pałac został nabyty przez Skarb Państwa i przeznaczony na dom wypoczynkowy dla pracowników Państwowej Fabryki Związków Azotowych w Królewskiej Hucie (dziś Chorzów). Po II wojnie światowej pałac wraz z parkiem został przekazany Państwowemu Szpitalowi Psychiatrycznemu w Lublińcu, który działał do 1981 r. Następnie znajdował się tu dom opieki „Caritas”, obecnie we własności prywatnej. Pałac o cechach barokowych, wielokrotnie remontowany, zwrócony frontem w południową stronę. Obiekt wybudowany z kamienia, obecnie tynkowany w kolorze żółtym, dwukondygnacyjny z użytkowym poddaszem, 8-osiowy, symetryczny, ustawiono kalenicowo. Portal flankowany pilastrami, zwieńczony półkolistą tympanonem, opaska drzwiowa boniowana. W osi centralnej kwadratowa wieża w postaci dachowej z zegarem, przechodząca w ośmiobok, zwieńczony attyką. Dach czterospadowy kryty dachówką czerwoną. W postaci dachowej lukarny z daszkami dwuspadowymi. Z elementów dekoracyjnych wyróżnić można tynkowane opaski okienne z gzymskami profilowymi nadokiennymi i podokiennymi, a także gzyms wieńczący. Wnętrze z układem dwutraktowym i klatką schodową na osi. Sklepienia krzyżowo-kolebkowe i kolebkowe. Obiekt w przeszłości należał do wielu właścicieli prywatnych, a później także do chorzowskich „Azotów”, Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Lublińcu i pod koniec XX w. do Gminy Koszęcin. Z pocz. XXI w. przeszedł w ręce prywatne i został odrestaurowany. Na branie przed pałacem tablica z informacją, iż w 2000 r. Pietro „Toni” Verzeletti przywrócił pałac do świetności. Przy bramie znajduje się także skrzynka pocztowa z napisem „Briefkasten”.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania: 5 – bardzo dobry.
Caość powinna pozostać w niezmienionym kształcie.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

mgr Daniel Wiśniewski
29.06.2023 r.



D. Wiśniewski

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków